

מתיקות

נשמת התורה

מאמר שבועי בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זיע"א

פרשת ויחי ה'תשע"ח

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה" וברש"י: "למה פרשה זו סתומה, לפי שכיוון שנפטר יעקב נסתמו עיניהם וליבם של ישראל מצרת השיעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר, שביקש לגלות את הקץ ונסתם ממנו."

הנה כל ענין ירידה - לגלות בין בכלל האומה ובין בפרטיות אצל כל אחד ואחד, הוא לצורך תיקון לגלות את כבוד ה' גם במקום החשוך והרע, וזה קיבלנו מהאבות הקדושים שנטעו בנו וזרעו בנשמותינו

את הכח הזה, לגלות אור במקום החושך, ומעשה האבות סימן לבנים. וכמו שיש מצרים כללי, כך יש לכל אחד ואחד מצרים פרטי. ואחד הטעמים של ירידה לגלות הוא בשביל לגלות אצל האדם את אהבתו לה' גם כשקשה כמו שכתוב בתורה "ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" שהקשר עם ה' אפילו במקום החושך, מונע מהאפשרות לקטרג על האדם, כי הנה הוא גילה את אהבתו לה' גם במקום כזה שפל. וגם יש לרמז שגלות הוא לשון גילוי שהמטרה של **הגלות לגלות** כוחות הנשמה הגנוזים, כי בעצם כל הירידה של הנשמה לתוך גוף הוא בחי' גלות, וזה ירידה לצורך עליה, ובזמן שהאדם

נמצא בגלות אז סתום לו הלב והמוח, והוא בבחינת דומם, כי יש ד' מדרגות: דומם, צומח, חי ומדבר שבנפש האדם, וכוונתם שבכל פעם אדם מרגיש את ה' יתברך יותר, והשגחה שלו בתורה ובמצוות גדלים ביותר, והשלימות הוא דרגת מדבר שבנפש, ששם האדם מרגיש את הש"ת לגמרי, כמו שרבינו ביאר זאת בהקדמה לספר הזוהר. ודומם הוא הדרגה הנמוכה. **דומם** לשון **דממה** ושיתקה, ואדם שנמצא בגלות קשה לו אפי' להתפלל, והוא בבחי' דומם.

ידוע שמצרים כולל כל ה' גלויות, והמטרה של ה' גלויות - לגלות עומק לפנינו מעומק את אהבת ה' ויראתו בכל מצב, ועיקר המקום ששמה נעשים הביורים הוא גלות אדום, שהאדם אפי' לא יכול לפתוח את הפה, והוא דומם, ואז אפשר רק לצעוק, והצעקה הזאת זה הבחי' לידה של הנשמה ממאסר הגלות, כמו שכתוב בזוהר הקדוש שכשהשכינה ה' יולדת היא צועקת ע' קולות, שזה כנגד הע' אומות, ואדום, שהוא הגלות הרביעי, כולל כל השבעים אומות, וכנ"ל שאז נסתם הלב והמוח, והאדם במצב הזה לא רואה את האור בקצה המנהרה וחושב שהוא בחושך גמור. ומעשה אבות סימן לבנים, ר"ת **סמא"ל**, שהוא שמו של שר של אדום, השר של הגלות שמתבטל כוחו ע"י שהבנים מתיחדים עם האבות ומגלים האור שזרעו האבות בנשמתם, להפוך גלות לגאולה. וע"ז כותב בעל הסולם באגרת שאין מצב מאושר בעולמו של האדם כשהוא מיואש מכוחותיו של עצמו, כי כל עוד שהאדם חושב שהוא יכול לעשות משהו והוא רשות בפני עצמו, הוא דבוק בסט"א, אבל כשנסתם המוח והלב וא"א לעשות שום עבודה, ולא רואה שום קץ ותכלית למצב שלו, אז הש"ת אומר אם האדם ביטל את הרשות של עצמו, הנקרא רשות הרבים, כי האדם, בזמן שהוא תחת רשות הרבים, אומר - גם אני גם הש"ת שולטים, אבל צריך להיות בבחי' רשות היחיד - שאני מבוטל לגמרי אל הש"ת, במחשבה, דיבור ומעשה, הכול כרצונו ית"ש, אז יוצא מהגלות.

לכן כותב בספרי חסידות שההבדל בין **גולה לגאולה** הוא אות א' שמורה על אלופו של עולם, אלף לשון לימוד, וכן אלף מרמז על חכמה כמ"ש בפסוק **"ואאלף חכמה"** כי חכמה זה אור של ביטול,

שהשם חכמה מעיד על כך: **חכמה - כח מה**, שאין לי שום כח. ואדם שזוכה לסוד הא', סוד החכמה, שזה כנגד עולם האצילות הנקרא רשות היחיד, אז מזדכך לו המוח והלב, וזוכה לבחי' מדבר. כי קודם לכן היה בבחי' דומם, דומם בבחי' דם המרמז על הנפש הבהמית, **"כי הדם הוא הנפש"**, וע"י שזוכה לא' שהוא חכמה, מכליל א' עם דם ונהיה צירוף **אדם**. "אתם קרויים אדם ואין אומות" קרויים אדם, כי אומות"ה שהם רשות בפני עצמו, זה בחי' דם, כמו שהגמ' אומרת שראש כל המחלות זה דם, כי כל המחלות באות מחוסר השתוות בין היסודות, שכ"א רוצה להתגבר על השני, שמורה על המציאות של השימוש עם הרצון לקבל ע"מ לקבל לעצמו. אבל כשזוכים לסוד רשות היחיד, סוד הא', זוכים לסוד ההשתוות, שנעשה שלום בין ה' יסודות, ומדם נהיה בחי' יין, והגמ' אומרת בראש כל הרפואות יין. לכן רואים אצל יוסף ששלח ליעקב אבינו יין שון, שדעת זקנים נוחה הימנו, והביאור בזה, כי לאחר שזוכה האדם לסוד הא', שהוא החכמה והביטול, זוכה לשמחה.

יש לי מושג - "השנה" א'
 דע שכל השמות והתוארים הבאים בחכמת הקבלה, אינם ח"ו בעצמות הבורא יתברך אלא רק באור המתפשט מעצמותו יתברך, אמנם בעצמותו יתברך אין לנו שום מלה והגה כי זה הכלל כל מה שלא נשיג לא נדעוהו בשם וזכור זאת ואל תבשל.
 (תלמוד עשר הספירות ח"א א"פ ב')
 ובספר מתן תורה כתב רבינו בעה"ס זיע"ש שהשנה פירושה המדרגה הסופית שבידיעה מלשון הכתוב **"והיה כי תשיג ידך"**.

וזה ההבדל בין בחי' שבת לבחי' י"ט, כמו שורש ותוצאה, שהתוצאה של התבטלות היא שמחה. שבת בחי' גילוי החכמה, והביטול, שזה גם סוד לחם הפנים שהיו

אוכלים בשבת פנים, בחי' אדם "חכמת אדם תאיר פניו", וזה מאיר גם בבחי' הנמוכה של האכילה, וכתוצאה מכך שהאדם הולך בבחי' הביטול באה השמחה, שזה בחי' יין, לכן כתוב בזוה"ק, שיר"ט ושבת קשורים ז"ז: י"ט הוא מקראי קודש, היינו שבא ונקרא משבת שנקראת קודש, ולכן מצד אחד רואים שג' הסעודות בשבת הם כנגד אברהם יצחק ויעקב, וכן הג' רגלים הם גם כנגד אברהם יצחק ויעקב. והיינו שיש אצל כל אחד מהאבות את מה שהנחיל בבחי' הביטול וגילוי החכמה והכניסה לרשות היחיד, שזה מה שהוא רמז בשבת. ויש גם את התוצאה המתחייבת מההליכה בביטול, שזה גילוי השמחה המרומזת אצל האבות, מצד מה שיום טוב רמז בהם ג"כ. כי את שני החלקים האלו שהם הביטול והשמחה, השלובים כאחד, הנחילו לנו. ושמחה זה סוד היין, וזה כל **מטרת הגלות, לגלות עצם הסוהר הנפלא של נשמה של יהודי שהוא מלא ביטול ושמחה**. וכמו שבעל הסולם אמר שסימן של דביקות בשכינה ובאמונה הוא שמחה עצומה. וכל צדיקי האמת היו מלאים שמחה, שזה בחי' יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו. וזה גם מה שיעקב אבינו רצה "לגלות את הקץ" ונסתם הימנו, כי יעקב אבינו ידע כי כל הגלות זה רק בשביל לגלות את סוד הביטול והשמחה, והקב"ה לא רצה שהוא יגלה את זה, כי כל אחד צריך לעבור בנפשו את המעבר הזה לגלות נהורא מגו חשוכא.

ובאמת בזוהר הקדוש רבי שמעון בר יוחאי הסביר טעם אחר לגמרי למה פרשה זו סתומה, וביאר כיון שהפרשה הקודמת, פרשת ויגש, מסיימת עם זה שנאחזו בני ישראל בארץ גושן בתפנוקי מלכים, כך גם כל זמן שהיה יעקב במצרים היו ישראל בתפנוקי מלכים, והיינו שרשב"י ביאר את ענין הסתימה הזו שלא באופן שלילי כהתנאים האחרים, שפירשו שנסתמו עיניהם של ישראל כי רשב"י הוא סוד יעקב אבינו ש"יודע את הקץ", שכל הגלות הוא לטובה. לכן פירש את ענין הסתימה הזו באופן של אור וחיובי. הש"ת יתן לנו כח לגלות הנשמה בביטול, שמחה והצלחה בימי השובב"ם. שבת שלום לכולם.

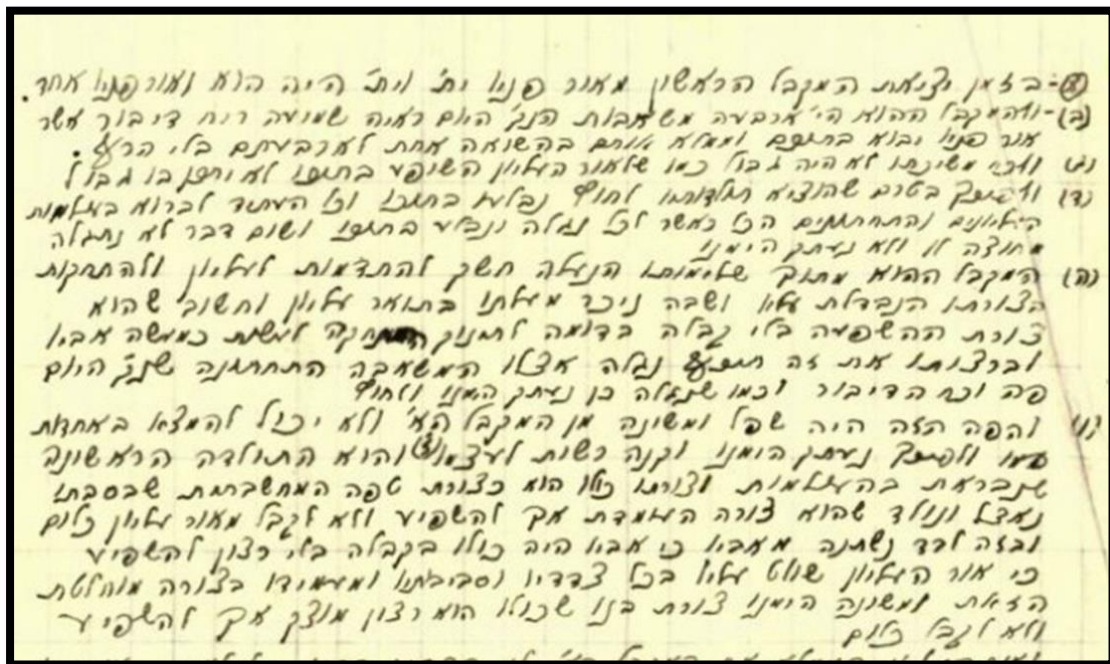
לע"נ ר' בנימין בן ר' שלמה נלב"ע י"ב מרחשון ה'תשע"ז תנצב"ה.
 לע"נ איתי בן חיים הי"ד. d052769144@gmail.com

נשמת ההיכל

עצם כתב יד קדשו של רבינו מרן בעל הסולם ותלמידיו זיע"א, שלא ראו אור מעולם

ברכות ותודות למכון "אור הסולם" ולעומדים בראשה על אדיבותם בהגלות כתבי הקודש

ארבע משאבות - חלק א'

א - בזמן יציאת המקבל הראשון מאור פניו ית' וית' היה הוא ואור פניו אחד.
 ב - ולהמקבל ההוא הי' ארבעה משאבות הנק' היום ראייה שמיעה ריח דיבור אשר אור פניו יבוא בתוכם וממלא אותם בהשואה אחת לארבעתם בלי הרף.
 ג - ולכח משיכתו לא היה גבול כמו שלאור העליון השופע בתוכו לא יתכן בו גבול
 ד - ולפיכך בטרם שהוציא תולדותיו לחוץ נבלעו בתוכו וכל העתיד לברוא בעולמות העליונים והתחתונים הכל כאשר לכל נגלה ונבלע בתוכו ושום דבר לא נתגלה מחוצה לו ולא נעתק הימנו.
 ה - המקבל ההוא מתוך שלימותו הנעלה חשק להתדמות לעליון ולהתחקות בצורתו הנבדלת עליו ושבה ניכר מעלתו בתואר עליון וחשוב שהוא צורת השפעה בלי קבלה בדומה לתינוק המתחקה לעשות כמעשה אביו
 וברצותו את זה תיכף נגלה אצלו המשאבה התחתונה שנק' היום פה וכח הדיבור וכמו שנגלה כן נעתק הימנו ולחוץ.
 ו - והפה הזה היה שפל ומשונה מן המקבל הא' ולא יכול להמצא באחדות ולפיכך נעתק הימנו וקנה רשות לעצמו.
 ז - והוא התולדה הראשונה שנבראת בהעולמות וצורתו כולו הוא בצורת טפה המחשבתית שבסבתו נאצל ונולד שהוא צורה העומדת אך להשפיע ולא לקבל מאור עליון כלום ובזה לבד נשתנה מאביו כי אביו היה כולו בקבלה בלי רצון להשפיע כי אור העליון שולט עליו בכל צדדיו וסביבותיו ומעמידו בצורה מוחלטת הזאת ומשונה הימנו צורת בנו שכולו הוא רצון מוצק אך להשפיע ולא לקבל כלום.